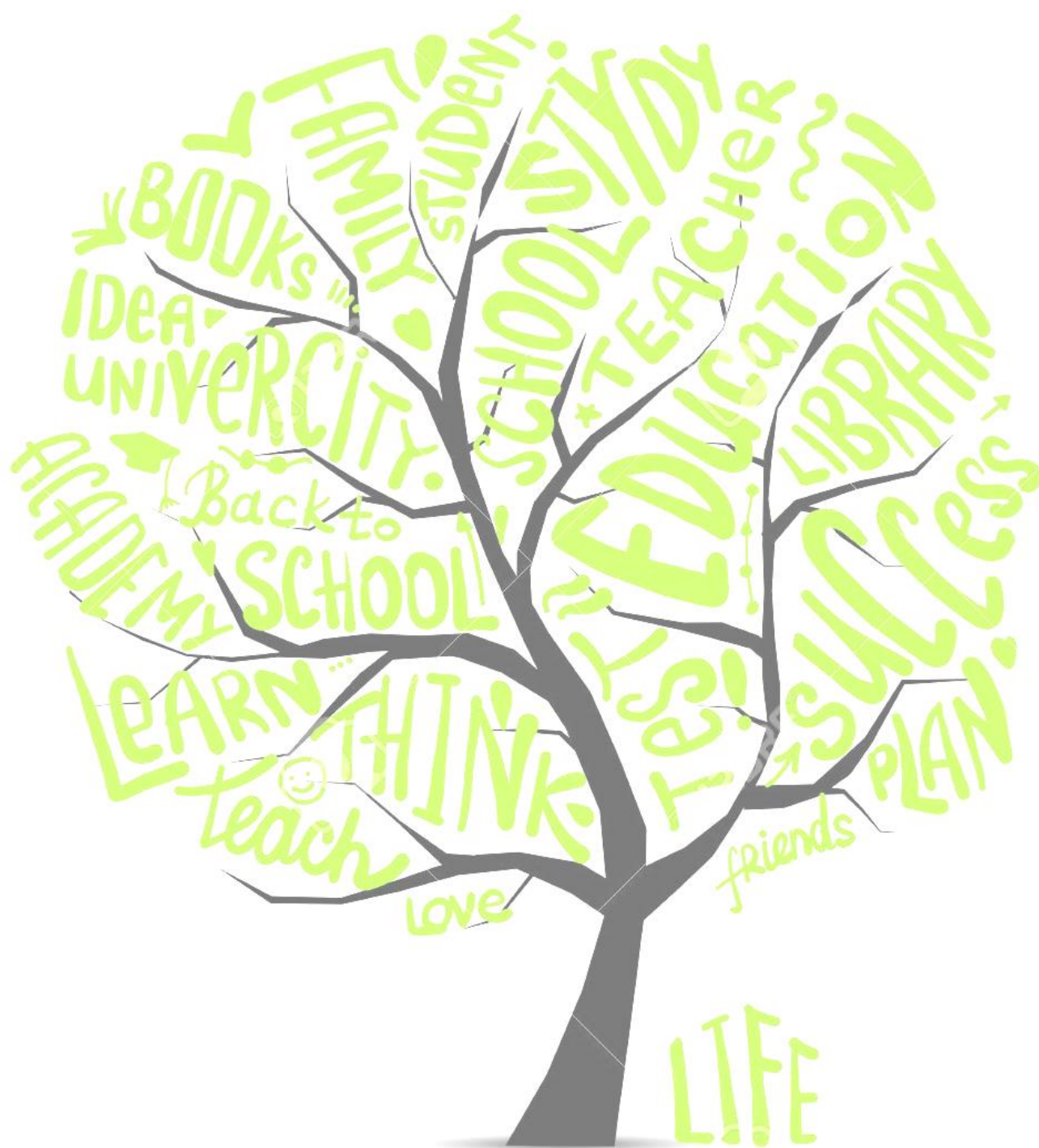

Projecte de Convivència

ESCOLA CAN DEU

2021-2022

Sumari

Dades del centre	1
Contextualització	1
1. La convivència.....	1
2. El projecte de convivència.....	2
3. Àmbits, nivells i temes d'actuació	4
4. Diagnosi i resultats	5
4.1 Valors i actituds	5
4.1.1 Coeducació	5
4.1.2 Educació intercultural.....	7
4.1.3 Educació per la pau	8
4.1.4 Educació socio-emocional.....	10
4.1.5 Educar en el respecte	14
4.1.6 Gestió i resolució positiva dels conflictes	17
4.1.7 Educar en l'esforç i la responsabilitat	19
4.1.8 Inclusió	22
4.2. Resolució de conflictes	244
4.2.1 Absentisme	24
4.2.2 Conflictes greus	25
4.2.3 Educar en la resolució positiva de conflictes	27
4.3 Organització de centre.....	30
4.3.1 Acollida	30
4.3.2 Comunicació	32
4.3.3 Estructura i gestió de recursos	34
4.3.4 Norma	36
4.3.5 Participació	36
5. Objectius generals i específics.	39
6. Actuacions previstes	46
7. Planificació	49
8. Annexos	55

Dades del centre

Nom: Can Deu

Codi: 08035957

Titularitat: Públic

Adreça: c. la Prada, 1-35

Telèfon: 937161158

E-mail: a8035957@xtec.cat

Contextualització

Escola d'una línia, amb tres cursos d'Educació Infantil i sis de Primària. Uns 230 alumnes. Centre tipus B. L'entorn social es caracteritza per estar format majoritàriament per famílies joves, d'un nivell socioeconòmic mig-baix que està patint les conseqüències de la crisi econòmica: atur, situació laboral inestable, aproximadament 1/3 d'alumnes becats. La major part tenen el castellà com a llengua d'ús habitual i amb poc contacte amb el català fora de l'escola.

L'escola ha incrementat el número d'alumnat immigrant (magrebins, àrabs, asiàtics, centre i sud-americans). Tot i que una bona part dels alumnes són nascuts aquí, la situació pot canviar donat que és un centre amb matrícula viva. Hi ha una participació alta en l'assistència a les reunions de classe, a les festes escolars i a d'altres esdeveniments escolars. Tot i que la implicació de les famílies en aquestes activitats és més reduïda. Val a dir, però que la convivència en general és agradable i cordial.

1. La convivència.

Un dels objectius del nostre Projecte educatiu es basa en la creació d'un entorn on s'afavoreixi i garanteixi el creixement integral de tot l'alumnat des del respecte envers un mateix i a l'altre així com la llibertat i la responsabilitat de crear una societat més acollidora i plural; tenint com a eix vertebrador l'educació emocional que està present transversalment en molts projectes de l'escola.

La convivència implica la participació de tota la comunitat educativa per aprendre a viure de manera positiva, amb respecte i amb diàleg tot integrant visions com sensibilitats diferents.

Són base del Projecte de convivència el respecte, la llibertat, la democràcia, el diàleg, la comunicació, el treball conjunt entre família i escola, el coneixement d'un mateix i dels altres, l'expressió de forma variada, l'esforç, l'acollida, entre d'altres. Per això:

- Es crea i s'ha de mantenir un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració
- Es forma i s'ha de seguir formant l'alumnat per tal que assumeixi un paper actiu en la gestió de la convivència, a més a més, de garantir que es trobi integrat en l'ambient del centre i sigui capaç de tractar els altres amb respecte, així com prendre consciència de la necessitat de mediar entre conflictes i tenir la llibertat d'expressar sentiments, necessitats, neguits i experiències mitjançant els cercles de diàleg, entre d'altres estratègies que tot seguit es comentaran.

2. El projecte de convivència.

El Projecte de convivència és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència i recull les intervencions que el centre desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva de conflictes per tal de crear una atmosfera de treball i una convivència segura i saludable.

És una eina oberta que haurà de ser avaluada i enriquida segons les circumstàncies i l'efectivitat de les mesures previstes per a la seva aplicació.

2.1. Marc legal

El present document es basa en la normativa vigent que tot centre públic o concertat per la Generalitat de Catalunya ha de contemplar:

- La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte Educatiu de centre.
- La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclourà a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.
- La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

- El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre ha d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

- El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'engeguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

- Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.

- Llei 15/1999 de 13 de desembre de Protecció de Dades de Caràcter Personal i normativa connectada.

- La Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

3. Àmbits, nivells i temes d'actuació.

El Projecte de convivència aborda tres nivells (Gestió i resolució positiva dels conflictes, Educar en la resolució positiva dels conflictes i Marc Organitzatiu), es planteja des de tres àmbits d'intervenció (Aula, Centre, Entorn) per treballar i desenvolupar els temes corresponents.

		TEMES	ÀMBITS D'INTERVENCIÓ
NIVELLS	Valors i actituds	Coeducació Educació intercultural Educació per la pau Educació socioemocional Educar en el respecte Educar en la gestió positiva dels conflictes Educar en l'esforç i la responsabilitat Inclusió	Aula Centre
	Resolució de conflictes	Absentisme Conflictes greus Gestió i resolució positiva dels conflictes	
	Organització de centre	Acollida Comunicació Estructura i gestió de recursos Norma Participació	Entorn

4. DIAGNOSI. RESULTATS

4.1 VALORS I ACTITUDS

4.1.1. Coeducació

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe, orientació afectivosexual, identitat o expressió de gènere, potenciant així la igualtat real d'oportunitats.

La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere, sexe o orientació afectivosexual i el respecte de la diversitat de l'alumnat.

Així mateix la coeducació proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals.

Aquesta acció educativa requereix un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament de continguts, els mètodes d'ensenyament i també els aspectes organitzatius.

Una bona acció coeducadora, tant en l'àmbit de centre com d'aula i entorn, és fonamental per prevenir la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, d'identitat o d'expressió de gènere, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

Quant a coeducació a l'escola Can Deu podem afirmar que:

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, identitat de gènere, expressió de gènere o per orientació afectivosexual.
- Formem la comunitat escolar en coeducació, en la prevenció de la violència masclista o per raons d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual.
- Garantim un ús no sexista dels espais del centre.
- Incorporem l'enfocament coeducatiu als continguts curriculars.
- Planifiquem estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.

- Potenciem la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions i d'oportunitats.

- Promovem la participació i la relació de tot l'alumnat de manera igualitària i lliure d'estereotips.

- Promovem la gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista, d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual.

- Supervisem l'ús correcte del llenguatge no sexista en els documents de centre.

- Generem espais que facilitin el suport entre iguals.

- Distribuïm responsabilitats, càrrecs i funcions equilibradament

- Incorporem l'ús habitual del llenguatge inclusiu i no sexista que doni el mateix protagonisme a tot l'alumnat a nivell aula

- Potenciem els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i l'equitat

- Treballem la diversitat familiar.

- Recollim en el PEC la importància de la coeducació.

- Impulsem la capacitat de lideratge per a tots i totes.

- Planifiquem la distribució dels espais del centre per afavorir les relacions interpersonals i garantir un ús no sexista dels espais educatius.

- Impulsem la participació de l'alumnat en la distribució dels espais de lleure.

- Programem activitats en els espais del lleure (menjador, biblioteca, gimnàs, pati, etc.) que fomentin la distribució de rols igualitaris entre l'alumnat.

- Promovem la reflexió i el debat sobre conceptes relacionats amb l'educació afectiva i sexual.

- Actuem reconduint actituds quan detectem rols o estereotips discriminatoris en el grup i en els jocs.

- Recollim a les NOFC normes claus que garanteixin el respecte a tothom i la no discriminació per raó de gènere, d'identitat de gènere, d'expressió de gènere o per orientació afectivosexual.

- Recollim en la carta de compromís elements potenciadors de l'educació igualitària.

- Cal programar, conjuntament amb l'AMPA formació per a pares i mares per tal de compartir experiències i donar continuïtat i coherència a la tasca coeducadora.

4.1.2. Educació intercultural

Definim com Educació intercultural la una resposta pedagògica a l'exigència de preparar a la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits, tot promovent espais de relació i inclusió. Així mateix, promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Les societats actuals es caracteritzen per una alta complexitat i pluralisme. De la bona gestió d'aquesta pluralitat en depèn, en part, el grau de cohesió i inclusió. L'educació per a la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu. No és suficient partir d'un context de tolerància, ja que aquest concepte no implica necessàriament reconèixer i valorar a l'altre, ni tampoc obre la porta a una construcció compartida basada en el diàleg i la convivència.

Des de l'escola:

- Desenvolupem un currículum intercultural.
- Incorporem la perspectiva intercultural en el Projecte educatiu i en la resta de documents del centre com a element bàsic per a l'èxit educatiu.
- Formem la comunitat escolar en la integració de tots els seus membres.
- Promovem la integració a l'aula de tot l'alumnat.
- Obrim espais de diàleg i mediació entre iguals per a la resolució positiva dels conflictes.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en la comprensió de la diferència i la diversitat cultural.
- Establim actuacions per promoure les relacions interpersonals i cohesionadores entre l'alumnat.
- Establim propostes d'actuacions específiques a l'alumnat per conèixer i respectar la diversitat social, cultural i ètnica, fent incidència en tot allò que ens uneix.
- Facilem una oferta de menús escolars que pugui donar resposta a les diverses tradicions culturals.
- Respectem la forma de vestir i els símbols religiosos de les diverses cultures presents al centre.
- Programem, durant les celebracions del centre, activitats lúdiques que recullin la diversitat cultural del centre.

- Recollim el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'educació intercultural.
- Promovem espais de reflexió i acompanyament de les emocions.
- Garantim que tot l'alumnat i les seves famílies puguin entendre la informació sobre el procés d'aprenentatge i els resultats d'avaluació.
- Comprovem que els materials educatius utilitzats estiguin lliures d'estereotips i prejudicis.
- Plantegem activitats on sigui necessari el raonament i l'argumentació per tal de posicionar-se èticament enfront de situacions complexes.
- Realitzem a l'aula activitats prèvies a l'arribada d'un nou alumne per facilitar el coneixement i millorar-ne la rebuda.
- Ens adresem a tot l'alumnat utilitzant el nom i els cognoms amb una pronunciació correcta.
- Fem ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu per facilitar la relació i el coneixement mutu.
- Fomentem l'educació en els valors promovent la formació en Drets humans i en els propis d'una societat democràtica
- Donem a conèixer la riquesa pròpia de la tradició cultural catalana.
- Garantim que les famílies novingudes coneguin el funcionament del centre i del sistema educatiu català.
- Promovem actuacions d'acollida, acompanyament i suport a les famílies d'origen estranger.
- Promovem la participació de tots els alumnes en les diferents entitats de l'entorn de tipus cultural, esportiu, de lleure, etc.

4.1.3. Educació per la pau

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones. Si considerem la pau no només com a no-violència, no-guerra, sinó com un estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, bo i formant societats lliures i equitatives, l'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments,

pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor èticosocial per ella mateixa.

L'articulació de la vida en comú, en pau i harmonia, requereix formació individual i col·lectiva, de l'evolució professional i la posada en pràctica d'accions concretes com a ciutadans i ciutadanes que formem part d'un món complex i globalitzat.

La convivència és el valor primordial de tota societat desenvolupada que conrea la pau, és a dir, d'aquella societat que assumeix el conflicte com a oportunitat i utilitza el diàleg per resoldre les qüestions que es poden plantejar quotidianament.

Així doncs, és imprescindible que els currículums de les diferents etapes incloguin transversalment i, a l'hora explicitin, els continguts propis de l'Educació per a la Pau, entenent-la com aquella que té la pau com a objectiu a l'hora que educa en favor o en pro de la pau, per tal de contribuir a la construcció d'una societat fonamentada en els valors propis d'una cultura de pau.

Des de l'escola:

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar en la pau i els drets humans.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar l'educació per la pau i els drets humans entre l'alumnat.
- Estimulem el compromís personal de l'alumnat en els valors de l'educació per la pau.
- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn la cultura de la pau i el coneixement dels drets humans.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen els valors convivencials.
- Incorporem continguts d'educació per la pau en el currículum de les diverses àrees.
- Reforcem el treball en equip entre el professorat com un model de convivència.
- Fomentem el treball cooperatiu entre els membres de la comunitat escolar com a model de convivència (comissions mixtes: comissió pedagògica, comissió econòmica, comissió d'activitats extraescolars, etc.).
- Aprofitem els espais informals de l'alumnat per realitzar activitats de cohesió de grup i foment de la convivència (jocs cooperatius, activitats esportives no competitives, etc.).
- Fomentem la implementació i ús d'un servei de mediació com una estratègia de resolució positiva dels conflictes basada en el diàleg i el respecte mutu.
- Cometem l'alumnat en l'organització i gestió d'activitats en la vida del centre (òrgans de gestió, la convivència, manteniment i cura dels espais del centre, etc.).

- Recollim el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'educació per la pau en el centre.
- Fomentem la democràcia i la participació a través de l'organització de l'aula (càrrecs de responsabilitat, assemblees d'aula, etc.).
- Creem condicions per gaudir del silenci a l'aula com a espai de reflexió.
- Revisem les relacions de poder, dins del clima de l'aula, per ajudar que siguin solidàries i equitatives.
- Establim relacions entre l'alumnat que es basin en el reconeixement i el respecte mutu (tutoria entre iguals, apadrinament lector, etc.).
- Fem ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu (treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits, etc.).
- Utilitzem els espais de tutoria per potenciar el respecte, el diàleg i la cooperació entre els companys com a base de l'educació per la pau.
- Utilitzem la tutoria individualitzada per fomentar en l'alumnat el diàleg i l'empatia.
- Vetllem per mantenir una coherència entre els continguts que ensenyem relacionats amb la pau i la nostra actitud (saber escoltar, dialogar, mostrar empatia, marcar límits i exigir respecte, etc.).
- Desenvolupem projectes amb altres centres de l'entorn.

4.1.4. Educació socioemocional

Entenem per educació socioemocional la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat.

L'educació socioemocional ha de facilitar també el treball cooperatiu i la gestió positiva dels conflictes, de tal manera que es contribueixi a generar un bon clima de convivència. En aquest sentit, un ambient relacional positiu, amb vincles de confiança i suport, pot facilitar que l'aprenentatge sigui més significatiu, interessant i engrescador i, consegüentment, l'èxit educatiu de tots els nens i les nenes.

L'objectiu de l'adquisició de les competències socioemocionals és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius. Disposar de mecanismes per millorar les competències socioemocionals dels alumnes, com per exemple l'empatia

per ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre o bé l'assertivitat per fer front a la pressió de grup, els ajudarà a conviure positivament i a gestionar els conflictes en un marc de respecte i de valors democràtics. També pot facilitar la prevenció de l'assetjament, de conductes violentes o de la pertinença a grups de risc.

A l'escola Can Deu:

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per educar emocionalment l'alumnat.

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per potenciar la competència social en l'alumnat.

- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar els valors de l'educació socioemocional entre l'alumnat.

- Potenciem la competència comunicativa de l'alumnat.

- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar socio-emocionalment.

- Treballem l'educació socioemocional des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

- Treballem la competència comunicativa des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

- Utilitzem metodologies que afavoreixen els valors convivencials i l'educació socioemocional.

- Cal implicar més les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals.

- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que puguin potenciar l'educació socioemocional.

- Conscienciem en el fet que tota la comunitat escolar (professorat, pares i mares, membres del PAS) som un model de referència per a l'alumnat.

- Incorporem els valors de l'educació socioemocional en el Projecte educatiu.

- Incloem en la carta de compromís educatiu els objectius i compromisos per a la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte en el centre.

- Tenim en compte en el Pla d'acollida els aspectes emocionals de l'alumnat.

- Tenir en compte en el Pla d'acollida els aspectes socials de l'alumnat.

- Potenciem espais de relació informal entre tots els membres de la comunitat educativa (actes de presentació de projectes, festes de final de curs, sopars de promoció, celebracions, tallers, sortides escolars, etc.).

- Utilitzem canals de comunicació per afavorir la relació entre els membres de la comunitat escolar i el sentiment de pertinença al centre.
- Disposem d'estratègies per recollir, canalitzar i tractar situacions de tensió emocional de l'alumnat (pors i tabús, pèrdua i dol, vida i mort des de l'Escolta'm i les tutories individualitzades).
- Realitzem l'horari de centre la realització d'assemblees de classe i reunions de delegats i delegades.
- Fomentem la implementació i ús d'un servei de mediació com una forma de treballar continguts d'educació socioemocional.
- Aprofitem els espais informals de l'alumnat per realitzar activitats de cohesió de grup i foment de la convivència (jocs cooperatius, activitats esportives no competitives, etc.).
- Utilitzem revistes digitals, web, i altres recursos telemàtics com a eines per a la millora de la competència comunicativa.
- Reflectim en actes i celebracions la diversitat lingüística del centre (Sant Jordi, jornades de convivència, setmana cultural, etc.).
- Incloem en el Pla de formació de centre actuacions formatives relacionades amb l'educació socioemocional.
- Incorporarem en el Pla de formació de centre accions orientades a l'adequació de les competències comunicatives (especialment habilitats i estratègies comunicatives i llenguatges expressius i artístics).
- Recollim el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'educació socioemocional en el centre.
- Recollim en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades per promoure l'educació socioemocional, elaborant, si escau, propostes de millora.
- Contemplem en la tutoria individualitzada els aspectes emocionals i afectius i les expectatives dels alumnes.
- Realitzem activitats perquè l'alumnat desenvolupi la consciència emocional (percebre emocions i sentiments, identificar-los, posar-hi nom, expressar-los, etc.).
- Realitzem activitats perquè l'alumnat gestioni i reguli les seves emocions (preveure estats emocionals negatius, generar emocions positives, autocontrolar-se, etc.).
- Realitzem activitats perquè l'alumnat desenvolupi l'autoestima.

- Desenvolupem estratègies d'autoconeixement (enquestes sobre gustos i aficions, activitats d'autoavaluació, etc).
- Realitzem activitats perquè l'alumnat desenvolupi la seva capacitat de resiliència.
- Potenciem la tutoria entre iguals en el grup classe i entre l'alumnat de diferents nivells.
- Planifiquem dinàmiques de grup per practicar l'empatia entre els alumnes.
- Potenciem els càrrecs de responsabilitat (delegat/da, encarregats de material, llista, neteja, etc.) i les assemblees d'aula com una oportunitat per fomentar la competència social.
- Realitzem activitats per fomentar la interacció emocional positiva (activitats d'elogi dels companys, reconeixement i respecte mutu, relacions cordials i afectuoses, etc.).
- Treballem els elements bàsics de bona comunicació (l'escolta i el respecte al torn de paraula, els agraïments, les disculpes, les salutacions, etc.).
- Incorporem els llenguatges expressius i artístics a la pràctica educativa per aportar-hi una dimensió expressiva i creativa.
- Fem ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu (treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits...) per facilitar la comunicació i la relació entre l'alumnat.
- Formem els grups de treball de l'alumnat tenint en compte les intel·ligències múltiples.
- Potenciem un espai i un temps a l'aula per poder gaudir de períodes de silenci, que permetin a l'alumnat els moments d'introspecció i reflexió propis del procés d'aprenentatge.
- Vetllem perquè les situacions de canvi de classe o d'activitat es facin de manera ordenada i relaxada.
- Convidem els diferents agents educatius de l'entorn a participar en les activitats formatives del centre.
- Ens coordinem amb les biblioteques municipals per potenciar les capacitats comunicatives (gust per la lectura, etc.) i el respecte per la diversitat lingüística (per exemple, l'activitat "conta contes").

4.1.5. Educar en el respecte

Entenem com respecte l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

En les relacions humanes, el respecte es manifesta en una forma de mirar i de tractar els altres. La persona respectuosa és atenta i s'apropa als altres, però mantenint una certa distància, sense envair-la. En aquest sentit, el respecte es troba a les antípodes de la indiferència (la distància absoluta) i de la violència (la manca total de distància). En una societat diversa, rica i intercultural, cal advocar pel diàleg com a forma bàsica de respecte. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar.

Tot i la seva importància, malauradament, sovint trobem actituds ben diferents al carrer, als mitjans de comunicació o als entorns escolars, com la manca de diàleg, crits, insults, indiferència... Des dels centres educatius cal oferir models positius i tenir el respecte com a component transversal de totes les activitats.

Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

A l'escola:

- Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el professorat i altres professionals del centre.
- Planifiquem activitats amb l'alumnat que fomentin el respecte cap a un mateix.
- Planifiquem activitats tutorials que facilitin el respecte entre l'alumnat.
- Promovem accions de respecte cap als espais físics del centre i del seu entorn.
- Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre i cap a l'alumnat.
- Establim normes de conducta que vetllin pel respecte envers els adults.
- Promovem accions i estratègies per potenciar el respecte de l'alumnat cap al professorat.
- Promovem accions que potenciïn el coneixement i el respecte envers l'entorn.
- Potenciem la participació de l'alumnat en diversos òrgans (consell de delegats, assemblea d'aula, etc.) i comissions del centre (festes, extraescolars, etc.) com un element de respecte cap a ells.

- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte.

- Treballem el respecte entre l'alumnat des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat.

- Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions.

- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn el valor del respecte.

- Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre els membres de la comunitat escolar.

- Impliquem la comunitat escolar en la cura i manteniment de les instal·lacions del centre.

- Realitzem activitats tutorials que desenvolupin l'autoconeixement de l'alumnat.

- Eduquem l'alumnat en el coneixement i l'expressió de les emocions pròpies.

- Realitzem activitats que desenvolupin l'autoestima entre l'alumnat.

- Treballem els elements bàsics de bona comunicació (saber escoltar i respectar el torn de paraula, saber demanar, saber disculpar-se, saber elogiar, saber rebre elogis, etc.).

- Eduquem l'alumnat en el reconeixement i respecte a les emocions dels altres.

- Realitzem activitats per educar l'alumnat en una conducta assertiva (expressar els sentiments, les emocions o els pensaments propis amb convenciment, però respectant els altres).

- Potenciem la figura dels delegats i delegades com una oportunitat per exercir el valor del respecte.

- Impliquem l'alumnat en l'elaboració de normes de grup que promoguin un tracte atent i curós entre l'alumnat (sol·licitar les coses correctament, donar les gràcies, etc.).

- Recollim en l'informe avaluatiu de les diferents àrees la valoració d'actituds com el respecte i la capacitat d'empatia que mostra l'alumnat amb els seus companys/es.

- Treballem l'adquisició d'hàbits i rutines (puntualitat, respecte al torn de paraula, realització de feines/deures, etc.) que impliquen una mostra de respecte al grup.

- Eduquem en l'ús responsable de les tecnologies de la informació seguint les orientacions del Pla TAC

- Prenem mesures de reutilització i reciclatge de materials d'aula i de reducció del consum energètic.

- Potenciem les sortides escolars des de cada àrea i el treball amb altres centres per conèixer millor i respectar el nostre entorn.

- Establim les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per estimular l'educació en el respecte.

- Desenvolupem actuacions que propiciïn el respecte i el bon ús dels espais públics al voltant dels centres escolars (campanyes locals de recollida de deixalles, manteniment de jardins, etc.).

- Revisem les NOFC per tal de garantir que recollim normes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar.

4.1.6 Gestió i resolució positiva dels conflictes

Definim el conflicte com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles o bé els perceben així.

L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts amb l'ajuda d'un tercer.

Des de l'àmbit educatiu cal dotar els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes. Aquest procés educatiu té una vessant individual (desenvolupant competències per gestionar positivament els conflictes de manera autònoma i responsable) i una de grupal (promovent la cohesió de grup, la comunicació i el treball cooperatiu i les relacions interpersonals)

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació, com ara la mediació.

En la mediació les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades.

La mediació es percep com una eina de gestió positiva dels conflictes, però també com una cultura de centre. La cultura de mediació promou els canvis necessaris perquè cada persona afronti els conflictes convertint-se en part de la solució. D'aquesta manera es promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat, partint de la responsabilització de les parts afectades i de la gestió democràtica de la convivència.

D'altra banda, cal introduir un nou enfocament en relació a la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit escolar que contempli, a més de la mediació, programes de justícia restaurativa. En aquest sentit, les pràctiques restauratives són eines que pretenen

millorar la convivència a través de la creació de vincles, de fer comunitat i abordar el conflicte des de la reparació del dany i el restabliment de les relacions personals. Aquestes pràctiques parteixen del principi que «els éssers humans tenen més probabilitat de fer canvis positius en el seu comportament quan les coses van amb ells, en lloc de fer-les a ells o per a ells. En aquest sentit les pràctiques restauratives promouen la participació de tot l'alumnat implicat, ja sigui directa o indirectament, en processos que els permeten responsabilitzar-se de les seves accions i comprometre's en les solucions.

Després de l'anàlisi realitzada a nivell escolar, ambiental i d'aula a l'escola es tradueix aquest punt en:

Punts molt forts

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.
- Sensibilitzem el claustre en la necessitat i el compromís, davant els conflictes lleus, d'implementar estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes.
- Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'aula.
- Utilitzem la mediació per a la gestió positiva dels conflictes.

Punts forts

- Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge.
- Avaluem el funcionament dels processos d'intervenció i resolució dels conflictes i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Detectem els conflictes que es donen a l'aula.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.
- Disposem d'un servei de mediació escolar.
- Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució positiva de conflictes.
- Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills i filles.
- Incorporarem la gestió positiva dels conflictes en els documents del centre.

- Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte.
- Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat de l'aula per gestionar positivament els conflictes entre iguals.
- Recollim en les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera positiva.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.

Punts febles

- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.
- Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i resolució dels conflictes al centre.
- Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure l'aplicació d'estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes.

Punts molt febles

- Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i la resolució de conflictes lleus. No és possible perquè actualment no hi ha cap altre centre que tingui un projecte de resolució de conflictes com de mediació. Si s'ha tingut algun contacte amb l'institut Joan Oliver.
- Ens coordinem amb les administracions locals per detectar, analitzar i donar resposta als conflictes lleus que es donen a l'entorn dels centres educatius.

4.1.7. Educar en l'esforç i la responsabilitat

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per **responsabilitat** la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels seus actes. En l'àmbit escolar, es tractaria,

doncs, d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

Sovint, els infants i joves, influïts pels mitjans de comunicació, pensen que l'èxit es pot aconseguir de forma fàcil i ràpida, a partir de la sort o d'altres circumstàncies. Aquesta idea de vegades es reforça per part d'algunes famílies i centres educatius que, amb una actitud excessivament paternalista, faciliten que els alumnes tinguin allò que volen sense gaire esforç i evitant-los el fracàs. Cal que contrarestem aquesta falsa idea de l'èxit fàcil i continuem incidint en el fet que les fites o objectius només es poden assolir a partir de l'esforç, la responsabilitat i la capacitat de superació.

Dins l'entorn escolar, l'esforç i la responsabilitat s'haurien de concretar en el compromís de l'alumnat amb el seu procés d'aprenentatge. En aquest sentit, la responsabilitat comporta establir uns objectius, comprometre's i esforçar-se per tal d'assolir-los. També hauria d'implicar la consolidació de l'hàbit d'estudi, tant a l'escola com a casa, així com el fet d'aprendre a compaginar el temps de lleure amb el de les obligacions. Cal tenir en compte que l'esforç és el resultat d'un procés en el qual també intervé la motivació perquè l'alumnat assoleixi els seus objectius. Conèixer-ne els interessos i despertar-ne la motivació facilitarà aquest procés.

L'esforç no sempre és garantia d'èxit. Les diferents capacitats i habilitats que puguin tenir els nostres alumnes també són factors decisius. Per aquest motiu, cal ajudar l'alumnat perquè conegui i assumeixi les pròpies limitacions i toleri la frustració quan no assoleixi les seves fites.

És important també fer veure a les famílies la importància de l'esforç i la responsabilitat com un mitjà per assolir, en general, qualsevol objectiu i, en concret, els escolars.

D'altra banda, en l'àmbit social, cal prendre consciència que tots plegats formem part d'una societat que promulga una sèrie de drets, però que també exigeix el compliment d'un seguit de deures i responsabilitats.

Així doncs des de l'escola:

- Treballem per prendre consciència que tota la comunitat escolar (professorat, pares i mares, membres del PAS) som un model de referència per a l'alumnat.
- Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per treballar l'esforç i la responsabilitat.

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en l'esforç i la responsabilitat.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin l'assumpció del valor de l'esforç i la responsabilitat de l'alumnat.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en els valors de l'esforç i la responsabilitat.
- Incloem en la carta de compromís educatiu la necessitat d'educar els fills en l'esforç i la responsabilitat.
- Incidim en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits en les NOFC.
- Concretem en la programació curricular com es valorarà el grau d'esforç i responsabilitat de l'alumnat (la realització dels deures, la puntualitat en el lliurament de les tasques, l'ordre, la netedat, etc.).
- Comprometem l'alumnat en l'organització i gestió d'activitats en la vida del centre.
- Incloem en el Pla de formació del professorat actuacions formatives sobre l'educació en valors.
- Utilitzem canals de comunicació per compartir amb la comunitat escolar les experiències que es duen a terme en el centre.
- Recollim el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'esforç i la responsabilitat en el centre.
- Potenciem els delegats i delegades com una oportunitat per exercir el valor de la responsabilitat. entre l'alumnat (delegat/da, material, llista, neteja...)
- Fomentem la tutoria entre iguals per educar en valors i compromís.
- Ajudem l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i a valorar les conseqüències que se'n poden desprendre i fer-se'n responsable.
- Fem ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu per potenciar el valor de l'esforç col·lectiu.
- Ajudem l'alumnat a tolerar la frustració quan no assoleixen les seves fites o s'equivoquen i entendre que el fracàs també forma part de l'aprenentatge.
- Fixem normes de conducta i límits clars per ajudar l'alumnat a controlar els seus impulsos i fomentar la responsabilitat.
- Fomentem els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat.

4.1.8. Inclusió

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració donat que pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat escolaritzat en el centre. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les.

Un model d'escola inclusiva és el requisit previ i indispensable per a la construcció d'una societat inclusiva.

Així doncs, parlar d'una educació inclusiva implica concretar els següents principis:

- El coneixement de la diversitat com un fet universal.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tots els alumnes.
- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la coresponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

En aquest context es defineix l'atenció educativa a l'alumnat com el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

El sistema educatiu inclusiu promou l'atenció educativa a tots els alumnes i es fixa de forma especial en aquells alumnes amb un risc més gran de marginació o d'exclusió, fet que implica establir un seguiment i una actuació específics de la seva presència, participació i èxit.

La inclusió, més enllà de la provisió de serveis, comporta un canvi en les expectatives d'aprenentatge de tot l'alumnat, un reconeixement de les possibilitats d'aprendre els uns dels altres i un treball interactiu dels professionals per donar respostes adequades a les necessitats de l'alumnat.

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa dels alumnes han de preveure el grau d'intensitat que correspongui: mesures i suports universals (adreçats a tots els alumnes), addicionals (per als alumnes que tenen circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat) i intensius (actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials).

Referent a la inclusió:

- Desenvolupem un currículum inclusiu.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.
- Disposem d'una estructura organitzativa en el centre que afavoreix l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.
- Disposem de materials i recursos que facilitin l'atenció a la diversitat.
- Recollim en els documents del centre els valors de l'escola inclusiva i les estratègies que facilitin la seva consecució.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la inclusió i el respecte a la diversitat.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.
- Valorem i integrem tots els membres de la comunitat.
- Potenciem els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i a la diversitat.
- Reorganitzem periòdicament els grups i/o llocs de treball dins l'aula per fomentar la relació entre l'alumnat.
- Analitzem els suports i recursos necessaris per atendre convenientment la diversitat de l'alumnat.
- Reconeixem l'heterogeneïtat com el criteri bàsic per construir els grups classe.
- Establim mesures organitzatives per atendre les necessitats educatives de tot l'alumnat (suport individual, suport en petit grup, agrupaments flexibles, docència compartida, etc.), preferentment dins l'aula ordinària.
- Utilitzem diversos mètodes d'ensenyament i aprenentatge.

- Fem de la Comissió d'atenció a la diversitat (CAD) l'instrument de coordinació, planificació i avaluació de les estratègies i mesures per avançar cap a una escola inclusiva.

- Diversifiquem les formes d'avaluació per donar resposta a diversos estils d'aprenentatge.

- Incorporem els valors de l'escola inclusiva en el PEC

- Incloem en les NOFC normes clares que garanteixin el respecte a tothom independentment de la seva condició, capacitat o característiques.

- Recollim en la Carta de compromís educatiu aspectes que afavoreixin un clima acollidor i inclusiu.

4.2. Resolució de conflictes

4.2.1. Absentisme

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

Les respostes davant l'absentisme no poden focalitzar-se en l'alumne/a absentista com a problema sinó en l'entorn en què es produeix, incidint i analitzant les causes de l'absentisme. Els centres educatius, en el marc de la comissió de convivència, establiran un espai de coordinació per al tractament de l'absentisme escolar on participaran professionals externs del centre.

En referència a l'absentisme a l'escola:

- Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos d'absentisme i ho recollim en la memòria anual del centre.

- Disposem de mecanismes àgils i eficaços per a la detecció i registre de les faltes d'assistència a classe.

- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per combatre l'absentisme.

- Estimulem el compromís de l'alumnat en el propi procés educatiu per afavorir la seva assistència.

- Impliquem les famílies per evitar situacions d'absentisme.

- Incorporem el principi general del dret i el deure a l'escolarització en el Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.

- Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a l'abordatge integral de l'absentisme.

4.2.2. Conflictes greus

Els conflictes greus son aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angonya. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa, i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat. A més de les conductes greus esmentades amb anterioritat, també cal considerar els casos protagonitzats per agents externs però relacionats d'alguna manera amb el centre, com són les lesions i baralles amb armes blanques, les amenaces i agressions per part de grups juvenils, el tràfic de drogues, l'evidència de maltractaments físics i psicològics, l'abús sexual, el vandalisme i els robatoris importants.

Les normes d'organització i funcionament del centre, tal com indica l'article 24 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, han d'establir les mesures correctores i sancionadores que s'aplicaran davant les faltes o irregularitats comeses pels alumnes, que s'han d'inscriure en el marc de l'acció educativa i han de tenir com a finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu.

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el Departament d'Educació ha elaborat protocols específics de prevenció, detecció i intervenció que ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la comunitat escolar. Cal destacar la importància de, a més de tenir en compte l'edat de l'alumnat, defugir de la improvisació per poder treballar coordinadament amb els professionals del centre i amb els agents educatius de l'entorn.

Aquests protocols recullen que davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar mesures de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones, com, entre d'altres, la mediació escolar, o la realització d'activitats d'utilitat social per al centre educatiu o per a la comunitat, així com el disseny d'una intervenció educativa que doni suport a les parts implicades en el conflicte, les seves famílies i el grup classe.

A l'escola Can Deu:

- Analitzem amb els alumnes els conflictes esdevinguts a l'aula per facilitar-ne un procés d'autoaprenentatge.

- Analitzem i fem un seguiment dels casos de conflictes greus per facilitar un procés d'autoaprenentatge en el centre.

- Desenvolupem estratègies per detectar qualsevol fet susceptible de ser considerat com a conflicte greu.

- Detectem els conflictes greus que esdevenen a l'aula.

- Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat i altres professionals en la resolució de conflictes greus amb l'alumnat.

- Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la resolució de conflictes greus.

- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en la resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.

- Ens coordinem amb l'administració local i altres agents territorials per dur a terme actuacions concretes per combatre situacions de risc i conflictes externs.

- Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.

- Incorporem els principis i mesures que garanteixin una bona convivència en el centre al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.

- Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte greu.

- Mantenim informat l'equip docent del seguiment i la resolució dels casos de conflictes greus

- Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre.

- Establim, en la carta de compromís educatiu, els compromisos entre família i escola en matèria de convivència.

- Assignem personal que vigili les hores d'esbarjo, les entrades i sortides, i altres espais del centre.

- Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'implicar tota la comunitat educativa enfront els conflictes greus.
- Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'aula.
- Incidim en les conseqüències negatives dels conflictes greus (pèrdua de confiança entre els membres del grup, sancions, sentiments d'impotència i frustració, etc.).
- Actuem abans que l'acumulació de diversos conflictes lleus esdevingui un conflicte greu.
- Comuniquem de forma ràpida i immediata a la direcció del centre qualsevol conflicte greu que esdevingui a l'aula.
- Promovem, com a mesures correctores a les conductes contràries a les normes de convivència, pràctiques restauratives.
- Fomentem la xarxa de suport entre iguals (tutoria entre iguals, alumnat mediador, etc.) com a element facilitador en la intervenció en casos de conflictes greus.
- Impliquem en la resolució de conflictes greus l'alumnat afectat (fitxes de reflexió, proposta de pràctiques reparadores i restauratives com a mesura reparadora i conciliadora un cop aplicada la mesura correctora o sanció).
- Oferim, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si s'escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre la gestió i resolució dels conflictes.
- Coordinem amb l'equip docent estratègies i actuacions (reorganitzar espais, seguiment de l'alumnat, etc.) per dur a terme a l'aula.
- Coordinem amb l'equip docent la intervenció d'especialistes a l'aula (intervenció orientadors/es, EAP, vetllador, etc.).

4.2.3 Educar en la gestió positiva dels conflictes

Punts molt forts

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conviure i l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Disposem d'activitats i projectes de centre que promouen l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula.

- Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte.

Punts forts

- Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.
- Avaluem el funcionament dels processos d'educar en la gestió positiva dels conflictes i del servei de mediació i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per educar en la gestió positiva dels conflictes.
- Disposem d'un projecte de mediació que orienta i organitza les actuacions corresponents per a tots els membres del centre.
- Fem participar la xarxa de suport entre iguals en l'educació de la gestió positiva dels conflictes.
- Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Ensenyament.
- Impulsem des de totes les àrees la gestió dels conflictes d'aula mitjançant estratègies de gestió positiva.
- Incorporem l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de mediació al Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.
- Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals.

Punts febles

- Disposem d'alumnat format en el programa de mediació escolar en el grup-classe.
- Disposem d'estratègies concretes per a implicar les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit de l'aula.
- Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'educació en la gestió i la resolució de conflictes lleus.
- Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.

- Ens coordinem amb les entitats culturals, esportives i de lleure per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió positiva de conflictes.
- Impliquem les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
- Tenim en compte els recursos del territori per educar en la gestió positiva dels conflictes.

Punts molt febles

- Participem en les trobades de convivència i mediació del territori per fomentar el treball en xarxa.

4.3 Organització de centre

4.3.1. Acollida

L'acollida és el conjunt d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat escolar, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen. El centre educatiu ha d'elaborar un Pla d'Acollida que defineixi els procediments a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.) i ha de crear una estructura organitzativa que permeti plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, sense quedar restringida a un primer contacte o trobada inicial.

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència de centre perquè, com a primer moment de socialització, poden esdevenir un element clau per al sentiment de pertinença, la creació de vincles fermes, per establir un bon clima relacional i per afavorir la implicació en el centre de tots els seus membres. En aquest sentit l'acollida no ha de ser entesa com un fet puntual, sinó com un procés continu al llarg de tota la vida escolar.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies i dels alumnes amb necessitats educatives tant especials com específiques, per tal de facilitar l'arribada a un entorn de relació i d'aprenentatge nou i promoure l'establiment de vincles que facilitaran el procés d'adaptació al nou entorn educatiu.

D'altra banda, l'acollida a les famílies pot marcar la seva futura participació i implicació en el centre. D'entrada estem convençuts per principi que totes les famílies són necessàries en la construcció de l'escola. Des d'aquí l'acollida farà o evitarà que les famílies participin del projecte educatiu del centre. Per participar del mateix cal que puguin sentir aquest projecte d'escola com a propi i ser-ne part activa des d'un primer moment tot entenent, participant i compartint el concepte d'educació mitjançant com a recurs imprescindible la co-responsabilització, la confiança mútua, el traspàs bidireccional de les informacions rellevants que ens afecten o impliquen, la bona informació dels objectius del centre i el seu funcionament.

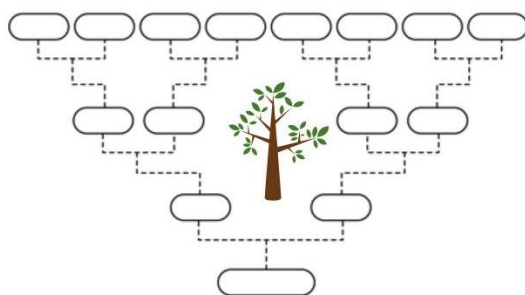
Una bona acollida afavorirà i permetrà compartir què es fa en el centre, per què es fa i de quina manera, com i quan poden participar. A més, és un bon moment per

conèixer i compartir les expectatives, necessitats, responsabilitats d'ambdues parts i iniciar els primers compromisos, que poden quedar recollits en la carta de compromís educatiu.

A l'escola Can Deu estem fermament compromesos en l'acollida sistèmica de totes les persones que formen part de la comunitat educativa. Per aquest motiu, a més a més de la carta de compromís educatiu imprescindible en tota escola impliquem les famílies de bon començament tot realitzant uns rituals d'entrada al centre. Val a dir que no són exclusius per famílies sino que els apliquem a la resta de professionals que treballen a l'escola: mestres, pas...

En relació a les famílies de nova matriculació ja abans d'iniciar P3 o si són novingudes a l'escola, els pares i mares són rebuts individualment com a família pel nucli de l'equip directiu per tenir una primera entrevista de coneixença i aproximació mútua. És un espai relaxat, tranquil on les dues parts poden parlar, sobretot la família sobre quines expectatives tenen envers l'escola i de l'educació del seu fill o filla, exposar preocupacions o neguits, expressar sentiments o emocions pròpies sobre com vivim com a família l'entrada a l'escola o al grup classe on hagi d'entrar el nen o nena.

També per tal de conèixer més profundament les famílies, mirar-les amorosament i de manera empàtica i que es sentin escoltades sense judicis ni prejudicis, l'equip directiu realitza així mateix una entrevista sistèmica amb totes elles mitjançant l'arbre genealògic on lliurement poden parlar de la família del nou alumne o alumna per tal que el coneixem millor.

Exemple arbre genealògic

Passades les entrevistes sistèmiques de direcció amb les famílies, aquesta primera fa retorn i buidatge de la informació rellevant al docent assignat a la tutoria de P3 o al tutor o tutora que rep aquella persona nova a l'aula.

Igualment quan ja han passat aproximadament dos mesos des de la matriculació i/o incorporació de l'alumne l'escola així com de la seva família, l'equip directiu es torna a trobar amb aquesta per fer-ne un seguiment sobre com es sent, què necessita en relació a la nova situació escolar.

De la mateixa manera que s'acullen les famílies passa també amb el professorat nouvingut, personal pae o pas. Com a norma l'equip directiu té una petita "entrevista" personal sobre expectatives, motivacions, inquietuds i sobre el funcionament a grans trets de l'escola i del projecte de direcció.

Els mestres que ja han treballat a l'escola els anys anteriors són els qui reben posteriorment les persones nouvingudes fent un recorregut per les diferents instal·lacions del recinte escolar.

Una vegada realitzat el recorregut es fa, com a norma un claustre per presentar-nos i assignar tutories, especialitats, funcions... a tot el claustre.

Cada persona nouvinguda és assignada a una colla on disposa de referent un coordinador-a que els orienta en tot allò que necessiten, dubtes que puguin presentar i documentació que han de tenir en compte. No parlem exclusivament d'inici de curs parlem que, durant tot el curs, es fa un bon treball per rebre tot el personal com si fos el primer dia i seguiment de les seves necessitats a través de les coordinacions, etapes, cicles o colles.

També es té molt en compte fer reunions de traspàs d'informació d'un curs a altre si la persona que agafa el grup és nouvinguda a l'escola.

Durant el curs a més de l'espai de diàleg que suposen les reunions de claustre també es realitzen sistemàticament, almenys un cercle de diàleg al trimestre per tal de donar veu, paraula i sentiment a les sensacions dels mestres i de les famílies a través dels delegats d'aula de pares o mares i veure quines necessitats s'hi plantegen, quins compromisos estan disposats a fer i quines expectatives segueixen tenint o han canviat.

Com disposem de rituals d'entrada, ens assegurem de realitzar també bons rituals de tancament de curs o acomiadament de personal. Des de l'escola s'acomiada sempre el claustre amb algun detall personalitzat i unes paraules de direcció al claustre agraint la implicació, el compromís, el treball, dedicació i empenta del personal docent per dinamitzar el projecte escolar.

També amb les famílies des de la festa de final de curs en la qual entren les famílies a l'escola tots els docents poden acomiadar-se fins el proper any o

definitivament. Cada any també els alumnes de 6è i les famílies organitzen un sopar on també els mestres que han participat en el creixement d'aquests alumnes estiguin o no a l'escola són convidats per acomiadar-se en un ambient jovial, informal i familiar.

4.3.2. Comunicació

Entenem per comunicació, en general, el fet de transmetre informació. En particular definim la comunicació humana com el procés mitjançant el qual unes persones es posen en contacte amb unes altres. La comunicació produeix o aspira a produir un intercanvi, una anada i tornada, una mena d'espiral que aporta més informació i més coneixement i estimula noves comunicacions.

Des d'una perspectiva organitzativa, els centres educatius han de disposar d'uns canals de comunicació que permetin a tothom, o bé accedir a la informació que necessiten en el moment que la necessiten, o bé posar-se en contacte amb les persones que tenen el coneixement.

L'ús de les eines digitals són un recurs imprescindible en els centres per tal de facilitar els processos comunicatius (correu electrònic, repositori de documents compartits, plataformes educatives, web de centre, blocs d'aula, etc.). Les tecnologies de la informació i la comunicació permeten una comunicació fluïda i immediata entre els diferents membres de la comunitat educativa, alhora que faciliten l'accés a la informació.

Un aspecte que cal treballar també és la projecció externa del centre. Cal definir una estratègia comunicativa amb la finalitat de projectar una imatge positiva del centre. El paper de la pàgina web del centre resulta un recurs imprescindible en la societat actual, així com la participació en les xarxes socials.

Cal destacar també el paper de la llengua catalana com element fonamental de comunicació i cohesió social, sent la llengua comuna de relació en un marc de respecte a la diversitat lingüística.

A Can Deu:

- Disposem d'eines, estratègies i mecanismes de comunicació amb l'alumnat per afavorir el seu procés educatiu.

- Disposem d'espais i canals de comunicació adreçats a les famílies.

- Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la comunicació amb les famílies.

- Disposem de sistemes d'informació i comunicació digitals.

- Fem de l'acció tutorial del grup un espai de comunicació de l'alumnat basat en el respecte i l'assertivitat.
- Fem de l'acció tutorial individual un espai de comunicació personal basat en el respecte mutu i la confiança.
- Fem de les reunions espais de comunicació efectius i d'aprenentatge organitzatiu.
- Recollim en els documents de centre la política educativa del centre.
- Sensibilitzem el claustre sobre la importància dels processos comunicatius en el centre educatiu.
- Tenim en compte les orientacions i recursos que ofereix el Pla TAC a l'hora de garantir la presència del centre a internet.
- Tenim en compte les indicacions sobre protecció de dades i imatges que aporten els documents per a l'organització i la gestió dels centres en relació amb l'ús d'internet.
- Habilitem mecanismes per accedir a la informació i als acords presos en les reunions en cas de no assistència (drive, actes, resum de les reunions, etc.).
- Creem espais i canals de comunicació diversificats per recollir suggeriments.
- Organitzem i difonem esdeveniments que projectin una bona imatge del centre (celebracions, diades, xerrades, etc.).
- Organitzar esdeveniments i projectes compartits amb altres centres de l'entorn (Jornades de Portes Obertes, visites a centres adscrits, etc.).
- Fem de la pàgina web un element de difusió i comunicació de les bones pràctiques i dels aspectes més rellevants del centre.
- Recollim el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre els sistemes d'informació i comunicació del centre.
- Tenim un registre sistematitzat per recollir les dades més significatives de les entrevistes i fer possible el seguiment i el traspàs a d'altres professionals.
- Fomentem en les entrevistes un clima de confiança i de respecte mutu que afavoreixi la comunicació.
- Vetllem perquè l'alumnat faci un ús correcte de l'agenda per fer d'aquesta un vehicle de comunicació i seguiment de la tasca escolar de l'alumnat amb les famílies.
- Facilitem espais per compartir els continguts de l'informe de seguiment o butlletí de notes.
- Potenciem la figura de mare o pare delegat d'aula com a vehicle de comunicació i informació a les famílies.

- Fem difusió en els mitjans de comunicació locals les bones pràctiques i la participació en iniciatives i projectes de l'entorn (issuu, La Ceba, Flabiols...)
- Concretem en les NOFC els sistemes de comunicació i informació.
- Aprofitem els recursos de l'entorn.

4.3.3. Estructura i gestió de recursos

Per tal de garantir un bon clima de centre són necessàries una estructura i una gestió de recursos que el facilitin. Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar.

Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu, del temps i dels espais tant com de la gestió del coneixement i lideratge orientats a assolir uns objectius determinats.

Allò que fem quant a estructura i gestió de recursos:

- Recollim en el Projecte de direcció estratègies d'estructura de centre i gestió de recursos que facilitin un bon clima de centre.
- Distribuir les matèries de manera equilibrada en les franges horàries per afavorir l'aprenentatge.
- Afavorim en el marc horari l'espai de coordinació entre el professorat (reunions d'equip docent, reunions departamentals, etc).
- Establim en el marc horari el temps i l'espai necessaris per a la coordinació dels diversos professionals que treballen en el centre (comissió de convivència, comissió d'atenció a la diversitat, comissions, etc.).
- Compartim, entre els docents, estratègies d'organització i avaluació.
- Proporcionem espais de relació informal adreçats als diferents membres de la comunitat escolar (sales de trobada, espais de reunió, etc.)
- Disposem d' espais virtuals per compartir informació i acords presos.
- Fem valoracions de les actuacions realitzades per a l'organització i el bon funcionament del centre en la memòria anual, elaborant, si escau, propostes de millora del centre.
- A nivell aula, dediquem els primers dies de classe a treballar aquelles rutines, tant organitzatives com convivencials, que afavoreixin l'aprenentatge (encarregats, delegats, el lloc destinat a cada cosa...).

- Potenciem el lideratge distributiu i l'assumpció de responsabilitats per part de tothom (per exemple, canviar càrrecs i responsabilitats periòdicament).
- Promovem la participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes de classe.
- Treballem la interiorització de les normes dins l'aula.
- Disposem d'instruments de comunicació per l'alumnat (bústies per fer propostes de millora, llibreta d'aula on es recullen els fets que preocupen als alumnes per traspassar-ho a la reunió de delegats, assemblees d'aula, etc.).
- Afavorir el procés d'avaluació grupal.
- Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre.
- Fomentem un lideratge positiu del professorat.
- Recollim en els documents del centre estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de centre.
- Treballem les rutines organitzatives i convencionals a l'aula.
- Avaluem la repercussió en el clima de centre de l'organització i gestió de centre i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Cal implicar més les famílies en el funcionament i gestió del centre i en els projectes educatius comunitaris.

4.3.4. Norma

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat. Per tant, quantes més persones i col·lectius diferents (alumnat, professorat, familiars, altres professionals, persones d'altres cultures, etc.) participin en aquest procés, més efectiu serà.

A l'escola:

- Sensibilitzem el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma.
- Recollim en els documents de centre la concreció de les normes de convivència.
- Tenim establerts espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes.
- Eduquem en el sentit de la norma.
- Disposem de normes d'aula clares i concretes.
- Elaborem les normes d'aula amb els alumnes.

- Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.
- Disposem d'estratègies per implicar les famílies en el compliment de la norma.
- Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència.

4.3.5 Participació

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu. En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu. La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn.

Els centres educatius han de promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre així com la resta de comunitat educativa, perquè la participació de les famílies en el centre educatiu és un factor determinant en l'èxit educatiu dels fills i filles.

Per a tal fi, la carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant.

Punts molt forts

- Avaluem el funcionament de la participació i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu com, per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.
- Recollim en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat escolar.
- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de la participació i implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.
- Utilitzem metodologies que fomentin la participació de l'alumnat.

Punts forts

- Disposem d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'aula.
- Ens coordinem amb les entitats de l'entorn del centre per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar.

- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de l'alumnat en el centre.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar la participació del professorat, PAS i professionals d'atenció educativa en el centre.
- Impliquem les famílies en els projectes educatius i les actuacions de l'entorn.
- Potenciem la coresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat escolar.
- Preveiem un calendari i espais físics i virtuals per tal de facilitar les reunions de les associacions del centre i els diversos òrgans de participació de la comunitat escolar.
- Recollim i difonem les bones pràctiques en participació realitzades en el centre.
- Tenim en compte els recursos de l'entorn en la tasca educativa.

Punts febles

- Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la participació de les famílies.
- Ens coordinem amb l'administració local per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de les famílies en el centre.
- Formem la comunitat escolar en temes de participació dins del Pla de Formació de centre.

5. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS
1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius. 1.2 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte. 1.3 Constituir i dinamitzar la comissió de convivència. 1.4 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència. 1.5 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	- Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar. - Existència de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de convivència. - Existència de la comissió de convivència. - Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçades als diferents sectors de la comunitat escolar. - Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar.
2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.	2.1 Potenciar les competències socioemocionals. 2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva	-Inclusió en el currículum d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat. - Inclusió en el Pla d'acció tutorial

	dels conflictes. 2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos. 2.4 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.	d'actuacions per desenvolupar les competències socioemocionals de l'alumnat. - Cursos en els quals es desenvolupen accions per formar en competència socioemocional. - Inclusió en el Pla d'acció tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes. - Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.) - Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors. - Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre. - Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la
--	--	---

		norma per a la convivència. - Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'acció tutorial. - Existència d'espais perquè els delegats dels alumnes participin en l'elaboració de les normes de centre.
3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	3.1 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits. 3.2 Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista. 3.3 Promoure la participació de l'alumnat en les activitats complementàries, extraescolars i de lleure educatiu de l'entorn.	- Relació d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixen la interrelació dels alumnes. - Relació d'accions orientades a fomentar el coneixement mutu. - Relació d'accions per visibilitzar les diferents cultures existents al centre. - Existència d'una orientació acadèmica i professional no estereotipada per raons de gènere, origen o altres condicions personals i/o socials. - Existència d'unes pautes d'ús de llenguatge inclusiu que donin el mateix

		protagonisme a tot l'alumnat. - Índex d'absentisme. - Índex d'abandonament escolar. - Existència d'un protocol de centre de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme amb actuacions específiques per a l'alumnat que s'hi incorpora. - Existència d'un protocol d'absentisme i acompanyament a l'escolarització d'àmbit comunitari en coordinació amb l'administració local i altres serveis. - Percentatge d'alumnes que realitzen activitats complementàries en el centre educatiu - Percentatge d'alumnes que realitzen activitats extraescolars en el centre educatiu. • Percentatge d'alumnes que realitzen activitats de lleure en el centre
--	--	---

		educatiu. - Inclusió en el Pla d'acció tutorial de la difusió a l'alumnat i les seves famílies de l'oferta de lleure educatiu de la zona.
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes. 4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.	- Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre. - Existència d'un servei de mediació en el centre.- Sectors de la comunitat escolar que participen en el servei de mediació - Nombre de casos atesos en el servei de mediació - Percentatge de casos atesos resolts - Participació en les trobades de centres mediadors. - Col·laboració del centre amb els serveis de mediació comunitària.
5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors	5.4 Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a	- Existència de comissions mixtes integrades per membres dels diferents

que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar. 5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar. (Centre)	sectors de la comunitat escolar. - Grau de participació de les famílies en l'elaboració dels projectes de centre. - Existència d'un perfil dels delegats i delegades que es contempli en el procés d'elecció. - Existència de coordinació periòdica de l'equip directiu amb l'AMPA. - Participació de l'AMPA en els processos d'acollida de les famílies. - Existència d'associacions d'alumnes i exalumnes. - Grau de participació dels delegats i delegades en les comissions de centre. - Existència d'un protocol de comunicació. - Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de
--	---	---

		la comunitat escolar (fòrum virtual, correu electrònic, taulell de novetats, bústia de suggeriments i reclamacions, intranet de centre, etc.) - Existència de canals de comunicació entre les famílies i els seus representants al consell escolar. - Existència de canals de comunicació entre l'alumnat i els seus representants al consell escolar. - Existència de canals de comunicació entre el professorat i els seus representants al consell escolar. - Existència de canals de comunicació entre el personal d'administració i serveis i el seu representant en el consell escolar. - Relació d'estratègies de projecció i comunicació externa del centre (revistes, webs, blocs, etc.)
--	--	--

6.- ACTUACIONS PREVISTES

1 - Educar en la gestió positiva dels conflictes

	ACTUACIONS
CENTRE	- Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre convivència i mediació escolar. Recurs G2 - Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre educar en gestió positiva dels conflictes. Recurs G1
AULA	- Animar l'alumnat a formar part de l'equip de mediació. Recurs E2 - Establir les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per estimular la implicació de les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes. Recurs G2 - Formar l'alumnat en mediació escolar. Recurs E1 - Garantir que a cada aula hi hagi alumnat format en mediació escolar. Recurs E3 - Utilitzar l'aplicació informàtica Escola i Família per tal de fomentar l'acció tutorial compartida. Recurs G1
ENTORN	- Convidar les famílies a participar en les activitats formatives del centre sobre educar en la gestió positiva dels conflictes. Recurs A1 - Convidar les famílies a participar en les activitats formatives del centre sobre mediació. Recurs A2 - Difondre la tasca i col·laborar amb els serveis de mediació. Recurs E2 - Impulsar les trobades d'alumnat mediador als diferents territoris. Recurs F2 - Potenciar la participació dels docents en la formació de les famílies per tal de compartir experiències i donar continuïtat i coherència a la tasca educativa. Recurs A3 - Promoure Projectes de convivència d'àmbit comunitari en el marc dels Plans Educatius d'Entorn o altres projectes socioeducatius. Recurs C1 - Promoure la coordinació de les persones responsables dels equips de mediació i de l'educació en la gestió

	positiva dels conflictes dels centres d'un territori mitjançant seminaris o grups de treball creant xarxa. Recurs B2 - Utilitzar la carta de compromís educatiu per promoure la coresponsabilitat de les famílies en l'educació en la gestió i resolució positiva dels conflictes dels seus fills i filles. Recurs A4
--	--

2. Resolució de conflictes

	ACTUACIONS
CENTRE	- Analitzar el nombre i la tipologia de conflictes que es donen en l'àmbit escolar per dissenyar estratègies de detecció i intervenció. Recurs D2 - Aplicar estratègies de gestió d'aula efectiva (límits, metodologies, control i maneig de les relacions a l'aula, etc). Recurs D10 - Dissenyar un protocol de detecció i intervenció per fer front a les conductes disruptives. Recurs D8 - Elaborar pautes d'observació amb indicadors per a la detecció de conflictes. Recurs D3 - Elaborar protocols de detecció i intervenció de conflictes lleus. Recurs D5 - Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc). Recurs D11 - Impulsar la xarxa d'iguals per donar suport i fer seguiment de l'alumnat amb conductes disruptives (tutoria entre iguals, cercle de confiança, etc.). Recurs D7 - Intervenir amb rapidesa i fermesa davant rumors, prejudicis, provocacions i la utilització de llenguatge ofensiu. Recurs D4 - Recollir sistemàticament els conflictes que es produeixen en l'àmbit escolar i els elements que en permetran l'anàlisi (personals, causals i contextuais).

- Elaborar, en el marc dels PEE, PdAC-convivència. Recurs C4
- Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la gestió i el tractament dels conflictes lleus. Recurs B1

7.PLANIFICACIÓ

TEMA: Gestió i resolució positiva dels conflictes

ACTAUACIONS	RECURSOS	RESPONSABLES	TEMPS
Analitzar el nombre i la tipologia de conflictes que es donen en l'àmbit escolar per dissenyar estratègies de detecció i intervenció. Recurs D2 (Annex 3, 4)	- Llibreta del racó de la calma. - Graella pràctiques restauratives - Graella conflictes d'aula (tutor) - Graella conflicte d'aula (alumnat)	- Mestre responsable del racó de la calma. - Claustre (especialment tutoria)	Anual
Aplicar estratègies de gestió d'aula efectiva (límits, metodologies, control i maneig de les relacions a l'aula, etc). Recurs D10 (Annex 1,2,3,4,5,12,13,14,15,16,19,20,22,24,25)	- Reflexió - Graelles de conducta - Cercles de diàleg - Cercles restauratius - Pràctiques restauratives - Altres: porta del silenci, tortuga...	- Claustre (especialment tutoria)	Anual
Dissenyar un protocol de detecció i intervenció per fer front a les conductes disruptives. Recurs D8 (Annex4)	- Tutories individualitzades - Projecte "Escolta'm" - Cercles de diàleg - Cercles restauratius - Pràctiques restauratives	- Claustre i comissió de convivència.	Anual
Elaborar pautes d'observació amb indicadors per a la detecció de conflictes. Recurs D3 (Annex 3, 4)	- Llibreta del racó de la calma. - Graella pràctiques restauratives - Graella conflictes d'aula (tutor) - Graella conflicte d'aula (alumnat) - Economia de fitxes	- Claustre i comissió de convivència.	Anual

Elaborar protocols de detecció i intervenció de conflictes lleus. Recurs D5 (Annex 3, 4)	- Cercles de diàleg - Projecte “escolta’m” - Tutoria individualitzada - Activitats d'aula relacionades amb l'Educació Emocional	- Claustre i comissió de convivència	Anual
Elaborar, en el marc dels PEE, PdAC-convivència. Recurs C4	-	-	-
Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc). Recurs D11 (Annex 3, 4)	- Tutoria individualitzada - Pràctiques restauratives	- Director - Claustre	Anual
Impulsar la xarxa d'iguals per donar suport i fer seguiment de l'alumnat amb conductes disruptives (tutoria entre iguals, cercle de confiança, etc.). Recurs D7 (Annex 3, 4)	- Formació d'alumnes mediadors - Cercles	- Alumnat de 4rt a 6è - Tutors - Claustre	Anual
Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la gestió i el tractament dels conflictes lleus. Recurs B1	- Festa de la mediació - Formació del claustre en: mediació, educació emocional, art i emocions, relaxació, pedagogia sistèmica. - Xerrades formatives per claustre - Xerrades informatives per famílies	- Cicles - Etapa - Claustre - Famílies	- Quan hi ha necessitat. -Una formació a l'any com a mínim. -Entre

			2 i 3 xerrades per famílies.
Intervenir amb rapidesa i fermesa davant rumors, prejudicis, provocacions i la utilització de llenguatge ofensiu. Recurs D4 (Annex 3, 24)	- Mediadors del pati - Reflexió	- Claustre	Anual
Recollir sistemàticament els conflictes que es produeixen en l'àmbit escolar i els elements que en permetran l'anàlisi (personals, causals i contextuais). Recurs D1 (Annex 3 i 4)	- Llibreta del racó de la calma - Llibreta d'aula - Graelles de conflictes per l'alumnat i pels docents - Partes d'incidències - Graella pràctiques restauratives	- Claustre en general, tutors en concret	Anual
Animar l'alumnat a formar part de l'equip de mediació. Recurs E2 (Annex 3, 4, 16)	- Formació d'alumnat mediador	- Tutors de CM i CS. - Direcció - Comissió mediació	Primer trimestre
Convidar les famílies a participar en les activitats formatives del centre sobre educar en la gestió positiva dels conflictes. Recurs A1 (Annex 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17, 18, 19, 20, 21)	- Xerrades - Conferències - Tallers - Festa de la mediació	- Claustre - Persona formadora especialista	Anual
Convidar les famílies a participar en les activitats formatives del centre sobre	- Conferències - Xerrades	- Claustre - Persona formadora	Anual

mediació. Recurs A2 (Annex 7, 11)	- Tallers - Festa de la mediació	especialista	
Difondre la tasca i col·laborar amb els serveis de mediació. Recurs E2 (Annex 17, 18)	- Formació claustre - Mediadors	- Claustre - Alumnat de CM i CS	Anual
Establir les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu per estimular la implicació de les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes. Recurs G2 (Annex 11, 17, 18)	- Carta de compromís - Reunions de famílies - Tutories	- Direcció - Tutors	Inici de curs Anual
Formar l'alumnat en mediació escolar. Recurs E1 (Annex 1, 2, 3, 4)	- Formació en mediació alumnat CM i CS	- Tutors i direcció - Comissió mediació	Inici de curs
Garantir que a cada aula hi hagi alumnat format en mediació escolar. Recurs E3 (Annex 1, 3, 4)	- Formació en mediació alumnat CM i CS	- Comissió mediació	Inici de curs
Impulsar les trobades d'alumnat mediador als diferents territoris. Recurs F2	- Formació de mediadors - No existeix	- Tutors	De manera puntual
Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre convivència i mediació escolar. Recurs G2 (Annex 6, 7, 11, 17, 18)	- Xerrades - Conferències - Tallers - Festa de la mediació - Formacions	- Direcció -Comissió de convivència - Consell escolar	Anual

Oferir, en el marc del Pla de formació de centre, formació al professorat i, si escau, a les famílies, al PAS i a l'alumnat, sobre educar en gestió positiva dels conflictes. Recurs G1(Annex 6,7,11,17,18)	- Xerrades - Conferències - Tallers - Festa de la mediació - Formacions	-Direcció -Comissió de convivència -Consell escolar	Anual
Potenciar la participació dels docents en la formació de les famílies per tal de compartir experiències i donar continuïtat i coherència a la tasca educativa. Recurs E3 (Annex 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25)	- Tutories	- Tutors	Anual
Promoure Projectes de convivència d'àmbit comunitari en el marc dels Plans Educatius d'Entorn o altres projectes socioeducatius. Recurs C1	-	-	-
Promoure la coordinació de les persones responsables dels equips de mediació i de l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels centres d'un territori mitjançant seminaris o grups de treball creant xarxa. Recurs B2	- Xerrades - Conferències - Tallers	- Direcció -Comissió de convivència	Anual
Utilitzar l'aplicació informàtica Escola i Família per tal de fomentar l'acció tutorial compartida. G1 (Annex 8, 9, 10, 11)	- Plataforma	- Direcció -Comissió de convivència	S'ha d'implantar

Utilitzar la carta de compromís educatiu per promoure la corresponsabilitat de les famílies en l'educació en la gestió i resolució positiva dels conflictes dels seus fills i filles. Recurs A4 (Annex 25)	- Carta de compromís	- Direcció	Inici de curs
---	----------------------	------------	---------------

ANNEXES

1. EDUCACIÓ EMOCIONAL

L'educació emocional és un procés educatiu continu i permanent, ja que ha de ser present al llarg de tot el currículum acadèmic i en la formació permanent al llarg de tota la vida. L'educació emocional té un enfocament del cicle vital. Al llarg de tota la vida es poden produir conflictes que afecten l'estat emocional i que requereixen una atenció psicopedagògica. L'educació emocional és una innovació educativa que respon a necessitats socials no ateses en les matèries acadèmiques ordinàries per tant l'educació emocional busca el desenvolupament de competències emocionals: consciència emocional, regulació emocional, autogestió, intel·ligència interpersonal, habilitats de vida i benestar; en les persones.

Segons Rafael Bisquerra els objectius generals de l'educació emocional es poden resumir en els següents termes:

- Adquirir un millor coneixement de les pròpies emocions
- Identificar les emocions dels altres.
- Desenvolupar l'habilitat de controlar les pròpies emocions.
- Prevenir els efectes perjudicials de les emocions negatives
- Desenvolupar l'habilitat per generar emocions positives
- Desenvolupar una major competència emocional
- Desenvolupar l'habilitat d'auto-motivar.
- Adoptar una actitud positiva davant la vida.
- Aprendre a fluir

D'aquests objectius generals es poden derivar altres objectius més específics, en funció del context d'intervenció. Alguns exemples són:

- Desenvolupar la capacitat per controlar l'estrès, l'ansietat i els estats depressius.
- Prendre consciència dels factors que indueixen al benestar subjectiu.
- Potenciar la capacitat per ser feliç.
- Desenvolupar el sentit de l'humor.
- Desenvolupar la capacitat per diferir recompenses immediates en favor

d'altres de més nivell però a llarg termini.

- Desenvolupar la resistència a la frustració.

Per extensió, els efectes de l'educació emocional comporten resultats tals com:

- Augment de les habilitats socials i de les relacions interpersonals satisfactòries.
- Disminució de pensaments autodestructius, millora de l'autoestima.
- Disminució en l'índex de violència i agressions.
- Menor conducta antisocial o socialment desordenada.
- Menor nombre d'expulsions de classe.
- Millora del rendiment acadèmic.
- Disminució en la iniciació al consum de drogues (alcohol, tabac, drogues il·legals) .
- Millor adaptació escolar, social i familiar.
- Disminució de la tristesa i simptomatologia depressiva.
- Disminució de l'ansietat i l'estrès.
- Disminució dels desordres relacionats amb el menjar (anorèxia, bulímia).

PROJECTES ESPECÍFICS D'EDUCACIÓ EMOCIONAL

1.1 Bosc de Lem

Les emocions, els valors i els sentiments s'han de treballar en el dia a dia a l'aula, al pati, als passadissos... quan es generen situacions i conflictes entre els infants. Per això a partir de primària utilitzem el programa El Bosc de Lem per complementar el treball de les emocions i els valors que fem diàriament a l'aula. Aquest recurs treballa la competència emocional mitjançant metodologies d'aprenentatge vivencials, actives i participatives en el cicle inicial i mitjà. I fomenta la participació i el diàleg entre els infants com a instrument principal per treballar les emocions i els valors a l'aula.

Els protagonistes del Bosc de Lem són sis personatges molt especials que creixen amb els infants. Aquests viuen situacions i aventures que són el punt de partida per treballar les emocions, els valors i els sentiments a l'aula.

1.2. Projecte Happy

A partir de cicle superior introduïm el programa d'educació emocional gamificat Happy 8-12 que està dissenyat per treballar les competències de consciència emocional, regulació emocional, autonomia personal, la competència social i la competència per a la vida i el benestar, a partir d'un videojoc interactiu on posa al alumne/a en una situació de conflicte que haurà de resoldre de la manera més adequada possible, creant la interacció i el debat entre l'alumnat.

1.3 Projecte Escolta'm

El Projecte Escolta'm forma part de l'acció tutorial i del projecte d'educació socio-emocional de l'escola. Aquest projecte consisteix en oferir un temps i un espai de tutoria personalitzada setmanal a 3 o 4 alumnes per tal que puguin expressar el que pensen, el que senten, el què els agrada, el què els molesta... de manera tranquil·la i sense pressa. Es tracta d'escoltar i comprendre, de no jutjar i de poder transmetre a cadascun dels nostres alumnes "tu m'importes".

Amb aquest projecte es crea un clima de confiança i vinculació segura i estable entre els/les tutors/es i els/les alumnes que permet acompanyar als nens i nenes en el seu creixement per anar aconseguint quotes de seguretat personal que els ajudi a desenvolupar-se de manera integral. L'alumnat pren el protagonisme en la conversa en petit grup mentre el/la mestre/a desenvolupa l'art de la conversa per ajudar als nens i nenes a construir i organitzar el seu pensament des de la vinculació emocional.

Des del Projecte Escolta'm es vol arribar a TOTS els alumnes del grup classe per tal que se sentin reconeguts i valorats pel tutor/a. Per escoltar cal un canvi de mirada, atendre i entendre els nens i nenes. És un espai que permet conèixer no només l'alumne sinó la persona, perquè cadascú disposa d'una història pròpia que el fa diferent i és necessari que es respecti, es valori i es reconegui.

1.4 Relaxacions

El cos és una caixa de ressonància de tot el que succeeix a la vida diària, tant des del punt de vista físic i psíquic com emocional. També els nostres alumnes estan exposats a impactes emocionals, pressions, angoixa i estrès que poden bloquejar zones del cos i de la ment sense que ens adonem.

L'objectiu de les activitats de relaxació que fem a l'escola és alliberar tensions mitjançant l'aprenentatge i l'entrenament de la relaxació. Són activitats senzilles que ajudaran a potenciar la intel·ligència emocional, l'atenció, la serenor, la tranquil·litat i la concentració; així com a millorar l'autoconfiança i l'autoestima i d'aquesta manera, sentir-nos millor.

És per totes aquestes raons, en les que creiem fermament, que des del curs 2017-18, tots els nens i nens de l'escola, després del pati, reprenem l'activitat de l'aula amb deu minuts de relaxació. Ens centrem en visualitzacions i relaxacions, però també ho combinem amb altres activitats per tal que sigui més variat, com ara massatges per parelles amb diferents materials (plomes, pilotes d'escuma...), pintar mandales.

Per portar-ho a terme de la forma més òptima possible i amb certes garanties, els mestres ens hem format i també compartim aquestes dinàmiques en les sessions de claustre.

* Veure documents carpeta "relaxació" a Drive de Claustre.

1.5 Agenda escolar

L'agenda està dissenyada per l'escola, de forma que el contingut ha estat creat d'acord a les necessitats del centre.

Cada any hi ha un motiu de portada referent als fonaments del projecte de direcció relacionat amb l'educació emocional en tota la seva amplitud.

Aquest curs en concret, en motiu del 40è aniversari de l'escola, s'ha dissenyat el logo dels 40 des d'una imatge de tots els nens i nenes repartits per cursos, per tal de treballar després la pertinença i l'estima cap a nosaltres mateixos, el nostre entorn i la nostra comunitat educativa.

L'agenda inclou el calendari escolar i altres documents d'interès com pot ser la informació i les normes generals, trobem també continguts clau d'etapa que poden servir de consulta contínua a tots els cursos. Així mateix, d'acord

amb les tècniques de relaxació emprades a les aules, l'agenda recull distintes pàgines amb mandales per acolorir.

Tot i això, els personatges principals no són triats a l'atzar, sinó que són ben propers als nens i nenes, ja que formen part del Bosc de Lem, un material utilitzat a l'escola per tractar els valors. A més a més, les emocions són molt importants per a nosaltres i així s'ha reflectit. Com que cada dia sentim un munt d'emocions diferents i potser resulti una mica difícil escollir l'emoció adequada, a l'agenda es proposa el diccionari de les emocions, així com un espai destinat a classificar com es senten cada dia. Tot seguit, aquesta agenda ens acompanya durant tot el recorregut del curs escolar, convidant els nens i les nenes a reflexionar amb frases mensuals.

Per acabar, per enfortir els lligams entre família i escola, s'han dissenyat unes pàgines per poder tenir constància del seguiment del nen o nena i tenir recollits els comunicats entre aquests.

2. PEDAGOGIA SISTÈMICA

La pedagogia sistèmica és una nova manera de mirar que implica canvis profunds en la nostra forma de pensar l'educació i en les nostres actituds cap a totes les persones que intervenen en l'acte educatiu: famílies, alumnes, mestres. Aquest enfocament pedagògic tracta de crear les condicions idònies per tal que l'escola sigui un espai orientat cap a l'aprenentatge de la vida i per a que les noves generacions puguin fer quelcom útil amb el llegat que ha estat tramès dels seus pares.

“Si ampliem la mirada de forma sistèmica, ens posarem en contacte amb una sèrie de forces que ja hi són en els alumnes, la força de la seva història i de la seva família, la força del grup, els coneixements previs, les capacitats d'autoorganització d'un grup, d'una família, d'un alumne. En definitiva, una sèrie de forces que es poden posar al servei de l'aprenentatge”. Mercè Travesset Vilaginés.

Amb aquestes cites del llibre: La pedagogia sistèmica. Fonaments i pràctica. Escrit per na Mercè Travesset a l'any 2007, volem donar una visió global d'un element clau dins del Projecte de Direcció de la nostra escola. Pretenem una mirada holística cap a l'alumne, que no és contemplat com un ésser aïllat, sinó com un element més dins del seu sistema familiar, on tot el

que succeeix, o ha succeït, li afectarà d'una determinada manera. L'alumne i les seves famílies són mirades de forma amorosa i sense judicis, en la seva globalitat com a éssers humans.

2.1 Tutoria individualitzada

La tutoria individualitzada és un recurs que duem a terme a l'escola des de fa més de sis anys. Consisteix en un acompanyament emocional del mestre cap els alumnes, que pretén, des de l'enfocament sistèmic, oferir un espai de confiança i vinculació, on poder tractar aquells assumptes personals o familiars que podem inquietar als alumnes. Així doncs, i sense grans pretensions, procurem que els nens i nenes que presenten més dificultats emocionals puguin transitar per les emocions de la forma més saludable possible i d'aquesta forma, puguin estar més disponibles per l'ensenyament escolar.

3. PROJECTE DE MEDIACIÓ

3.1 Mediació

Aquest projecte neix de la necessitat d'educar en la convivència, de fomentar en l'alumnat els valors del respecte a un mateix i als altres i potenciar l'actitud crítica i dialogant.

<http://escolacandeu.com/wp-content/uploads/2020/02/PROJECTE-MEDIACIO-CAN-DEU.pdf>

3.2 Racó de la calma

Al pati de l'escola hi ha un espai on els alumnes poden dirigir-se per resoldre els possibles conflictes amb l'ajuda de la figura dels mediadors/es. Aquests mediadors i mediadores són alumnes de 3r, 4t i 5è que es van alternant per tal que cada dia n'hi hagi 2 al pati. Porten una armilla groga i ajuden a resoldre els conflictes dels seus companys/es seguint unes pautes establertes.

3.2.1 Llibreta del registre del racó de la calma

DATA:	
NOM MEDIADORS:	
NÚMERO DE NENS/ES QUE TENEN EL CONFLICTE:	
CURS NENS/ES EN EL CONFLICTE:	
CONFLICTE:	
☐	BARALLA
☐	INSULT
☐	ALTRES
MOTIU DEL CONFLICTE	
☐	BÀSQUET
☐	FUTBOL
☐	JOCS DE PATI (AMB EL MATERIAL DE LA CLASSE)
☐	ALTRES JOCS (SENSE MATERIAL)
☐	PERQUÈ VOLIEN EL MATEIX MATERIAL PER JUGAR
☐	SENSE JUGAR
COM HAN SORTIT DEL RACÓ DE LA CALMA ELS COMPANYS QUE TENIEN EL CONFLICTE?	
	CONTENTS
	A MITGES
	DESCONTENTS

3.3 Festa de la mediació

Des del curs 2018-2019, el dia 21 de gener es commemora el dia Europeu de la Mediació a l'escola. Es fa una celebració interna amb l'alumnat des de P5 fins a 6è. L'alumnat prepara alguna dinàmica (un poema, conte, teatre, cançó...) i ho mostra als altres grups.

A la tarda es fa un acte destinat a les famílies de l'alumnat de 4t, 5è i 6è, que són els nens i nenes mediadors i mediadores. Aquest consisteix en una trobada on, a través d'un conte, poema, cançó, exposició... es dona a conèixer la tasca de mediació escolar entre alumnat, concretament el Racó de la Calma de l'escola.

4. CERCLES RESTAURATIUS

4.1 Els cercles

Els cercles formen part de les pràctiques restauratives que duu a terme l'escola per tal de resoldre els possibles conflictes que poden aparèixer. El cercle és una metodologia centrada en la comunitat, la reconstrucció de relacions, la responsabilitat i la confiança.

Quan els alumnes participen en un cercle tenen la possibilitat d'expressar els seus sentiments, els seus neguits, els seus dubtes i, alhora, ser reconeguts pels altres. El fet d'implicar a les persones que han estat protagonistes del conflicte com aquelles que s'han vist afectades per la situació proporciona un nou escenari on es dialoga en pla d'igualtat, es comparteixen els punts de vista dels altres, s'expressen els motius i les necessitats i cadascú pot assumir la seva responsabilitat i fer propostes de millora.

La característica principal del cercle és que està obert a tot el grup classe per tal de donar veu a tots els nens i nenes. Els cercles permeten trobar acords i donar resposta a algun problema alhora que es construeixen relacions de confiança que reforcen el grup a llarg termini.

Com es fan els cercles? Els participants fan un cercle juntament amb la persona facilitadora (el/la mestre/a). És fonamental respectar el torn de paraula per assegurar que tots tenen l'oportunitat de parlar i de ser escoltats, per aquest motiu hi ha un "objecte de diàleg" que serveix per saber que la persona que el té és la que pot parlar. Aquest objecte va passant per tots els participants i dona la possibilitat de parlar, però no obliga a fer-ho.

El facilitador fa tres o quatre preguntes que es van responen una en una per tots els alumnes. Són preguntes a tres nivells que poden variar segons l'interès o el problema a resoldre: Com et sents? Què necessites? A què et responsabilitzes?

4.2 Pràctiques restauratives

4.2.1. Graella de mestres

GRAELLA PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

CURS: _____

MESTRE/A: _____

CURS 2019-20

DATA	ALUMNAT IMPLICAT I CURS	TIPUS DE CONFLICTE			COM US HEU SENTIT AMB LA PRÀCTICA?			COM VALORES LA PRÀCTICA?		
		Baralla	Insult	Altres				POC	BASTANT	MOLT

3.2. 2 Graella alumnat

Nom:..... Data :.....

TINC UN PROBLEMA

- Penso i explico el que ha passat:.....
- Com em sento?.....
- Què necessito?.....
- Com ho puc solucionar?.....
- Em comprometo a:.....

5. FRASES DE REFLEXIÓ

Al llarg del curs, cada nivell de Primària treballa un parell de frases per reflexionar sobre els valors, les emocions,...per posteriorment convertir la frase en un pòster que queda penjat a l'entrada de l'edifici durant dues setmanes. Quinzenalment, la frase canvia i així tots els cursos hi poden participar.

6. DINÀMIQUES DE CLAUSTRE.

Com es vist al llarg del document l'educació emocional és un element clau en el nostre PEC i Projecte de Direcció. Un dels nostres objectius principals consisteix a oferir eines i recursos als alumnes perquè puguin gestionar les seves emocions de la millor forma possible i d'aquesta forma poder estar més centrats i disponibles pels aprenentatges escolars.

Estem convençuts que, per poder transmetre-ho de forma adequada als nens i nenes, hem de començar per nosaltres mateixos, pels adults.

Per aquest motiu, abans de començar els claustres de mestres fem una petita dinàmica per treballar aspectes emocionals, com ara meditacions, visualitzacions, centraments, petits massatges per parelles, chi-kung, etc...

7. FORMACIÓ DE MESTRES

Les formacions per mestres que proposem a la nostra escola, des de fa sis anys, estan prioritàriament relacionades amb propostes d'educació emocional i resolució de conflictes. Les hem completat amb altres de caire pedagògic per tal que ens ajudin a millorar el rendiment acadèmic de les diferents matèries, però tenim la total convicció que si experimentem una millora en els nostre estat emocional, aquest fet repercutirà directament en els resultats acadèmics.

Entre d'altres hem fet: educació emocional, art i emocions, mediació escolar (dos cursos), projecte escolta'm, pedagogia sistèmica...

8. WEB ESCOLAR

<http://escolacandeu.com/>

9. REVISTES

Anualment l'alumnat de l'escola participa en la creació, redacció i producció de la revista de l'escola, publicada en format online per tal d'estalviar còpies en paper i mirar pel medi ambient.

<https://issuu.com/escolacandeu3>

Així mateix, cada any l'escola participa de la revista escolar de la ciutat "La Ceba"

<https://sites.google.com/a/xtec.cat/la-ceba-2017-2018-monografic-de-ciencies/escoles/can-deu>

10. GOOGLE FOTOS

Eina que ens ajuda a comunicar a les famílies el que anem treballant a l'escola així com les diferents activitats al llarg del curs com festes, events, etc...

El Claustre disposa d'un espai google fotos on cada tutoria penja les fotos pròpies de cada curs o carpetes comunes quan es tracta d'activitats que impliquen més d'un curs.

<https://photos.google.com/u/3/albums>

11. FORMULARIS DE SATISFACCIÓ

Normalment, cada final de curs enviem formularis Google de satisfacció a mestres i famílies per comprovar el grau de satisfacció en referència a diferents aspectes de la vida escolar i funcionament del centre. Resulten una eina molt útil per fer un sondeig i valoració posterior sobre la feina realitzada i així poder planificar amb coneixement de causa les possibles millores per cursos vinents.

12. PROJECTES DE MEDI A L'AULA

Al llarg del curs escolar tots els nivells del centre realitzaran diversos projectes tenint en compte els centres d'interès de l'alumnat i els continguts que s'han de treballar segons el cicle en el que pertanyen.

Un d'aquests projectes serà exposat a les famílies en el format que consideri cada docent i l'alumnat. L'alumnat serà l'encarregat de mostrar les seves creacions, explicar els seus avenços i nous coneixements; inclús, poden preparar alguna activitat manipulativa que hagin de resoldre les famílies.

L'objectiu és que les famílies s'involucrin en el procés d'aprenentatge i que els nens i nenes siguin capaços d'explicar tot allò que han après. Aquesta pràctica es valora positivament perquè l'alumnat es sent molt motivat ja que són els/les protagonistes principals i alhora es mostren molt il·lusionats amb la visita de les famílies.

13. PROJECTE DE FLABIOLS I TAMBORINS

<https://sites.google.com/view/flabiolaescola>

El Flabiol a l'Escola

14. PROJECTE D'EMPRENEDORIA. LA COOPERATIVA.

La nostra escola fa alguns cursos que participa en el projecte Cultura Emprenedora a l'Escola (CuEmE), que impulsa la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Sabadell. L'objectiu d'aquest projecte és conèixer diferents elements vinculats a la gestió d'empreses i les possibilitats de treball autònom a la vegada que es reforçaran valors, hàbits i capacitats com la creativitat, la innovació, la responsabilitat social, l'autonomia personal, el treball en equip, l'assumpció de riscos, la relació amb l'entorn i coneixements matemàtics i lingüístics.

El desenvolupament del projecte passa per diverses fases: la creació de la cooperativa, la generació d'idees de productes, la cerca de finançament, la producció i venda d'articles.

Hi participen altres escoles de Sabadell i l'objectiu d'aquest programa educatiu és apropar l'esperit emprenedor i els valors del cooperativisme a les escoles. Alhora, l'estratègia del projecte també fomenta que l'alumnat conegui la realitat local i es vinculi amb el territori. Els productes creats per aquestes empreses es posaran a la venda en unes parades que s'instal·laran al Mercat Central a final de curs.

15. COLÒNIES ESCOLARS.

Per decisió de claustre, a la nostra escola les colònies les fem a final de cicle com a cloenda de curs i comiat fins el proper any. Els alumnes hi van cada dos anys (P5, 2n i 4rt) Els tres primers grups comparteixen lloc i dates, sisè acostumen a anar en altre moment, generalment a final de curs per tal de fer un acomiadament més proper i personal.

Darrerament, i relacionat amb el Projecte de Direcció de l'escola, tret del grup dels més grans, anem a la Granja Escola de Santa Maria de Palautordera. Un lloc especialitzat en colònies de on el centre d'interès recau bàsicament en aspectes emocionals.

16. ALUMNES DELEGATS I DELEGADES DE CLASSE.

A l'escola tenim des de fa molts anys, la figura dels Delegats de classe. Aquesta tasca la realitzen dos nens i nenes de cada grup i tenen la responsabilitat de ser els interlocutors entre els seus companys i l'equip directiu. A les estones de tutoria es preparen les reunions entre tots i totes, recollint aquelles propostes de millora, suggeriments o aspectes que prèviament, l'equip directiu ha demanat; i es posen en comú a les reunions de Delegats. Aquestes tenen lloc dos cops al trimestre i hi assisteixen els delegats/des de curs (de primer a sisè), la cap d'estudis i el director. Un cop acabades, l'equip directiu redacta una acta de la reunió, que entrega als delegats/es, i aquests retornen als companys els assumptes tractats i acords presos. Els càrrecs es renoven un cop al curs, és a dir, cada curs escolar són delegats/des quatre alumnes.

17. FAMÍLIES DELEGADES

Des de fa dos cursos oferim dos famílies de cada tutoria la possibilitat de ser delegats/des de famílies de la seva aula.

Com a norma general són l'enllaç entre el mestre o la mestra tutors i la resta de les famílies del grup classe per comunicats, peticions, enviament d'enllaç a les fotos, etc. Així com de traslladar als mestres peticions, demandes o interessos de les famílies cap a l'escola.

Almenys una vegada al trimestre aquest delegats tenen una reunió amb la resta de delegats de l'escola per tal de compartir experiències, vivències i neguits.

18. XERRADES CLAUSTRE I FAMÍLIES

Un dels recursos del que disposem per fomentar la importància de l'educació emocional i la pedagogia sistèmica entre les famílies i els mestres, són les xerrades divulgatives. És per això que ens agrada compartir i convidar els pares i mares de l'escola a, com a mínim dues xerrades o tallers per curs.

19. SORTIDES ESCOLARS

A Educació Infantil, per tal d'integrar més les famílies en les propostes escolars que realitzem optem perquè siguin representants d'aquestes qui ens acompanyin a les sortides escolars, ja siguin de mig dia o de dia sencer.

A la reunió d'inici de curs fem emplenar les famílies una graella d'acompanyants segons disponibilitat i preferència (matí, tot el dia). Quan queda una setmana per la sortida fem un sorteig entre les famílies apuntades i els hi comuniquem a la porta d'aula quan venen a recollir els seus fills.

Poden acompanyar dos familiars per aula. Preferentment pares o mares, de no ser que no hi tinguin disponibilitat i haguem de sol·licitar ajuda a avis, àvies o tiets i tietes.

En cas de no poder acompanyar la família agraciada, tornem a sortejar entre els que queden o bé ho comuniquem als delegats d'aula per tal que ho comuniquin i busquin alternativa.

La única norma és deixar ben clar que venen acompanyant i donant suport a tot el grup classe, no només el seu fill o filla. I que hem de valorar entre tots si és positiu per l'infant o no la presència de l'adult de casa, sobretot en els més petits (poden plorar, fer rebequeries...)

Ens dona molts bons resultats i estem molt contents d'incloure les famílies en les sortides pedagògiques de l'escola.

20. TALLERS A INFANTIL I PROJECTE DE PATI A INFANTIL

Intentem que almenys dos cops l'any les famílies participin de tallers amb els seus fills a l'escola.

Normalment els tallers són per: la castanyada, Sant Jordi, final de curs, carnestoltes, projectes

Amb un elevat nombre de participació per part de les famílies, molt motivades i engrescades per desenvolupar la tasca encarregada en cada racó dels tallers.

Per portar-los a terme convoquem les famílies a una o més reunions prèvies per tal que tinguin clar el propòsit, la tasca, la preparació del material, etc...

Des de fa dos anys hem implicat les famílies en la millora del pati d'infantil.

Les mestres d'infantil han dissenyat i planificat quines millores pensen que són necessàries demanant també l'opinió de les famílies.

Amb les propostes s'ha dissenyat un pla d'actuació i implementació. Des de la reunió d'inici de curs a les famílies s'ha animat a participar d'aquest projecte demanant voluntaris.

Quan han tingut un llistat d'entre 8-10 o més famílies se les ha convocat per fer una reunió presentació de les propostes i temporalització.

Les famílies s'ha constituït en comissions de treball, s'han organitzat i fan equips per venir alguna tarda a la setmana per treballar.

Aquest projecte segueix vigent donat que amb la pandèmia, restriccions de reunió, d'entrada a l'escola i altres temes aliens als docents i les famílies no s'ha pogut acabar de concretar. Seguirem treballant en el projecte de millora de pati.

21. PLA DE CONSUM FRUITA A L'ESCOLA.

Des de fa 9 anys, la nostra escola participa en el Pla de Consum de Fruita a l'Escola. Aquest Pla és avalat i sufragat per la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació i pretén fomentar entre els nens i nenes l'hàbit de l'alimentació saludable i la importància del consum de fruites i verdures.

Amb una regularitat mensual aproximadament, arriben fruites de temporada per repartir entre els nostres alumnes. Amb ajut de l'AFA es

reuneixen un grup de mares i la preparen (pelen i trosseggen), per tal que resulti més fàcil i còmoda la ingesta, a més les famílies participants s'encarreguen de repartir la fruita al pati així com d'animar els infants a consumir-la tot passejant pel pati. Aquest consum, es complementa amb altres activitats relacionades, com ara alguna sortida o taller.

22.JORNADES ESPORTIVES

Consisteix en una jornada esportiva (un divendres d'abril o maig al matí) on participen diferents escoles de Sabadell, realitzant diferents tipus d'esports i jocs. La idea és fomentar la convivència entre diferents grups d'iguals (alumnes de sisè) i trobar un punt d'unió entre ells i elles mitjançant l'esport i l'esbarjo.

23. APADRINAMENT LECTOR

L'apadrinament lector és una activitat cooperativa que es realitza en parelles formades per alumnes de sisè que fan de padrins de lectura i els alumnes de primer de primària que fan de fillols. El fet de ser padrí de lectura representa que l'alumne padrí adquireix el compromís principal de vetllar per l'aprenentatge lector del seu fillol. L'ajuda a aprendre a llegir, alhora que mira d'encomanar-li el gust per la lectura tot engrescant-lo a llegir.

L'objectiu de l'apadrinament lector és principalment potenciar els aprenentatges per part de tots els participants (padrins i fillols), crear contextos significatius d'aprenentatge (llegeixo perquè algú m'entengui, llegeixo per algú que li interessa escoltar-me), establir lligams afectius entre padrins i fillols al voltant de la lectura i generar una experiència positiva i plaent de lectura.

El primer que fan les mestres és decidir les parelles lingüístiques, una decisió que es basa en el nivell de competència lectora d'on parteixen els participants. Aquestes parelles treballaran juntes tot el curs ja que han signat un contracte didàctic i només en casos molt extrems, quan la mestra ho consideri imprescindible, es faran canvis. L'activitat es desenvoluparà una hora a la setmana, el que correspon a la vigent sisena hora. L'espai destinat a dur-ho a terme són les classes de sisè i primer. Des del moment que comença la sessió, la parella serà inseparable; això afavoreix que s'estableixi una relació personal afectiva. És el fillol el que porta el llibre, aquest ha estat escollit amb l'ajuda de la mestra i del padrí prèviament a la sessió. Es tenen en compte

diversos aspectes : la qualitat de les obres i la varietat, diferents gèneres i tipologies textuais

L'apadrinament afavoreix i facilita el treball donat incorpora la coordinació dels docents dels diferents cicles. Per l'alumnat la feina proposada motiva i connecta amb els seus interessos, s'atén a la diversitat donat que es presenten tasques de diferents graus de complexitat que respecten els diferents ritmes d'aprenentatge, e millora la convivència dins el centre ja que es treballa de forma cooperativa i per avaluar es té en compte l'autoavaluació.

24. NORMES D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL CENTRE (NOFC)

<https://drive.google.com/drive/u/3/folders/1D2C-Z2y9H6mqPudaOKX6n3hjl-EncBaG>

25.CARTA DE COMPROMÍS ESCOLAR

<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1D2C-Z2y9H6mqPudaOKX6n3hjl-EncBaG>